

¶ediquem aquest projecte a totes les persones que vulguin saber de la Casa Garí.

No podem començar aquest treball sense esmentar la solidaritat de la gent que ens ha ajudat a trobar camins viables, on inicialment trobàrem obstacles. Això ha resultat del tot definitiu per a que el projecte que presentem avui s'hagi convertit en un fet tangible.

¶ Lauraeta, "gràcies per la implicació i estar al meu costat".

¶ Imma, "gràcies per la paciència en tot aquest temps".

¶ Als nostres amics Jonatan, Alexandra i Raul per transmetre'ns el recolçament i l'ànim que ens calia en moments complicats.

¶ Al nostre tutor Bengt Møca per acceptar amb entusiasme la direcció del nostre PFC.

ÍNDEX

0. PREÀMBUL I OBJECTIUS.....	02	5. DOCUMENTACIÓ GRÀFICA.....	93
1. JOSEP PUIG I CADAFALCH. VIDA I OBRA.....	03	5.1. Plànol de situació i emplaçament.....	94
1.1. Introducció al modernisme.....	04	5.2. Plànols façanes.....	96
1.1.1. El modernisme a Catalunya.....	05	5.3. Plànols de plantes superfícies.....	101
1.2. Puig i Cadafalch.....	06	5.4. Plànols de plantes cotxes.....	108
1.2.1. Els seus inicis.....	06	5.5. Plànols de seccions.....	115
1.2.2. Vida intel·lectual.....	07	5.6. Plànols de detalls.....	120
1.3. L'arquitectura Puig i Cadafalch.....	09	6. CONCLUSIONS.....	141
1.3.1. Vida com arquitecte municipal (1892-1896).....	09	7. BIBLIOGRAFIA.....	143
1.3.2. Arquitectura privat (1896-1929).....	10	8. AGRÀTIMENTS.....	145
1.3.3. Principals obres del arquitecte a Mataró i Argentina.....	11		
2. LA CASA GARRÍ.....	15		
2.1. Introducció.....	16		
2.2. Memòria històrica.....	17		
2.3. Memòria arquitectònica.....	21		
2.3.1. Descripció de l'edifici.....	21		
3. RECULL FOTOGRÀFIC.....	23		
4. PRESA DE DADDES.....	71		
4.1. Introducció.....	72		
4.2. Treball d'investigació.....	73		
4.2.1. Documentació annexa.....	74		
4.2.2. Croquis adquirits.....	83		
4.3. Treball de camp.....	85		
4.3.1. Eines utilitzades.....	89		
4.4. Treball d'oficina.....	90		
4.4.1. Suport informàtic.....	92		

0. PREÀMBULS I OBJECTIUS

L'objecte d'estudi en el nostre Projecte Final de Carrera és la Casa Garí, situada a la població d'Argentona. Datada a finals del s.XIX, l'esmentada casa va ser projectada pel reconegut arquitecte matorní Josep Puig i Cadafalch.

L'objectiu que des d'un inici ens va promoure a elaborar aquest projecte era presentar un estudi exhaustiu de la història i arquitectura que envolta aquest majestuós palau i també, un acompanyament de plànols inèdits amb suport informàtic de gran qualitat.

Per això, una de les nostres propostes era dedicar especial atenció a la gran feina dels artesans que van prendre protagonisme a la Casa Garí i que de vegades no se'ls otorga. Ens referim, evidentment, a l'elaboració del ferro forjat, el tall de les escultures i esgrafiats dels paraments.

L'entusiasme amb el que vam afrontar el projecte va resultar finalment una peça clau per a poder desenvolupar i concloure els objectius amb satisfacció.

Hem de dir que realment ha sigut un treball molt difícil de realitzar bàsicament per dos motius. El primer motiu és que existeix molt poca documentació (com a mínim pública) de Can Garí. Els llibres modernistes que esmenten a Puig i Cadafalch, habitualment no fan cap tipus de referència a la nostra casa. D'altra banda, durant l'any 2008 i principis de 2009 ens hem trobat

al bell mig d'un procés de catalogació de la obra de l'arquitecte cosa que ens ha perjudicat al camí crític de la nostra planificació. El segon motiu és que es tracta d'una casa d'ús privat i per tant, l'accés a la finca ha estat complicat.

Aquestes circumstàncies ens han obligat a resoldre situacions burocràtiques que han endarrerit molt la data d'entrega de la feina: cartes de sol·licituds, instàncies, permisos i molts correus electrònics.

Per desgràcia, tot i els esforços, ens ha estat denegada l'entrada a la casa, fet que ha delimitat l'estructura del projecte. El nostre tutor Benet Meca ha estat informat en tot moment dels avenços que hem anat experimentant al llarg de les negociacions i, després de tot, ens va aprovar l'objectiu central del projecte: les façanes.

Només tenim el desig de que l'esforç i el temps invertit finalment hagin donat a lloc a la obtenció d'una eina útil per a estudiants i curiosos que els interressi el modernisme de Puig i Cadafalch. Sens dubte per a nosaltres, aquesta gran desconeguda obra ja s'ha convertit en tota una experiència inoblidable.

1.1. INTRODUCCIÓ AL MODERNISME

El modernisme va ser un moviment cultural sorgit a Occident a finals del segle XIX i principis del segle XX. Va tenir incidència sobretot en l'arquitectura i les arts decoratives, tot i que va abastar altres camps artístics com la pintura, l'escultura, l'orfebreria o la literatura.

Es coneix a d'altres països com a *Art Nouveau* (França i Bèlgica), *Modern Style* (Anglaterra), *Tiffany* (EUA), *Jugendstil* (Alemanya), *Secessionsstil* (Àustria) o *Stile Liberty* (Itàlia). Si bé existeix certa relació que els fa reconeixibles com a part del mateix corrent, en cada país el seu desenvolupament es va expressar amb característiques distintives.

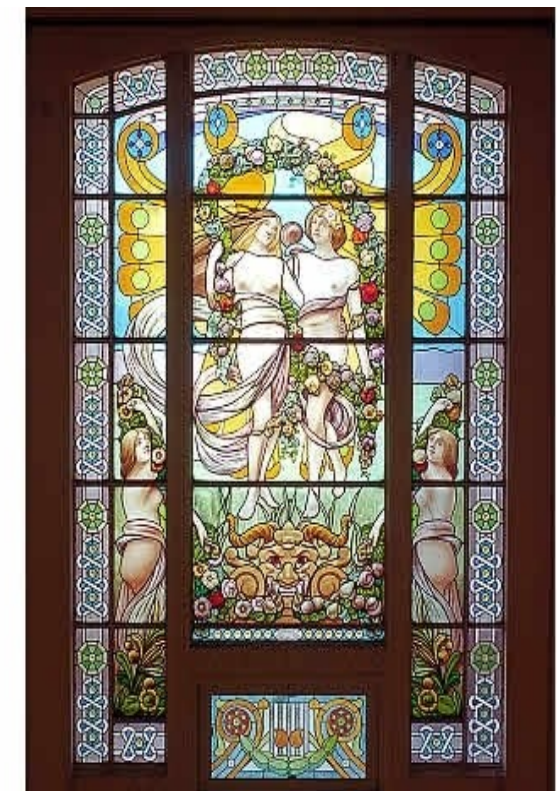
La principal pretensió del Modernisme era una transformació de la societat a través de la cultura, és a dir, volia passar d'una cultura regional i tradicionalista a una altra nacional que fos autosuficient i moderna.

El seu inici coincideix, i en part s'explica, amb la situació de la burgesia que tancava una etapa d'obsessiva acumulació de capital, generadora d'una ètica d'estalvi i treball, i n'entra en una altra de modernització, de creixent consum capitalista en que sobretot els sectors més joves volen començar a gaudir de la riquesa acumulada.

Sota l'impuls del capitalisme la ciutat es transformarà. La rica burgesia industrial es farà construir els seus habitatges amb profusió de miradors i balcons, d'espais amplis i aïrosos; en el seu interior, paviments, sostres i xemeneies, portes i vidrieres, mobles, catifes i llums, tot estarà integrat en l'arquitectura en un intent d'art total. L'arquitecte necessitarà doncs, envoltar-se de bons artesans.

Les característiques que en general permeten reconèixer el modernisme decoratiu pròpiament dit són:

- La inspiració en la naturalesa i l'ús profús d'elements d'origen natural però amb preferència en els vegetals i les formes arrodonides de tipus orgànic entrelaçant-se amb el motiu central.
- L'ús de la línia corba i l'asimetria, tant en les plantes i alçats dels edificis com en la decoració. En aquesta última és molt freqüent l'ús de la coneguda «línia fust».
- Hi ha també una tendència a la estilització dels motius, sent menys freqüent la representació estrictament realista d'aquests.
- Una forta tendència a l'ús d'imatges femenines, les quals es mostren en actituds delicades i gràcils, amb un aprofitament generós de les onces en els cabells i els plècs de les vestimentes.
- Pel que fa als colors prefereix les tints fredes, transparents, en zones planes; colors típics són el groc, el blanc, la barreja de groc i violeta i l'ús combinat de blau i gris.

Vitrall del Club Español de Rosario

1.1.1. El modernisme a Catalunya

El Modernisme a Catalunya va tenir una fantàstica expansió, ja que el país estava obert a les corrents procedents d'Europa per tal d'afirmar les seves diferències amb Espanya i reforçar els seus nacionalisme polític. Fou un període liderat per la "Renaixença", després d'un llarg període de decadència originat per la derrota catalana l'any 1714 i la consegüent pèrdua dels seus drets i institucions nacionals.

Les idees de Ruskin i Viollet le Duc i l'estètica de William Morris o Walter Crane van ser acceptades com a base de la renovació artística. Arquitectes com Gaudí, Domènec i Montaner o Josep Puig i Cadafalch van prendre el liderat d'aquest moviment.

Els Modernistes eren en la imaginació creativa com a creadora de símbols, en contrast amb els clàssics, que pensaven en l'art com a representació objectiva de la realitat. De fet, el Modernisme representa a tot el món i en especial a Catalunya la llibertat per la creació de noves formes anteriorment no acceptades, traient l'art de l'encercament acadèmic.

El Modernisme català no només reflecteix en la seva arquitectura la riquesa ornamental que és comú a tot l'Art Nouveau, sinó que manifesta un interès per mantenir i renovar les tècniques tradicionals de construcció i decoració, utilitzant materials antics com el totxo i nous (en aquella època) com el ferro i també noves tècniques ceràmiques.

El moviment va tenir una enorme acceptació social a Catalunya com a part de la "Renaixença" i els artistes que en formaven part van esdevenir molt populars. Això es així amb els arquitectes mencionats, però també amb pintors com Ramon Casas, Isidre Nonell o Santiago Rusiñol.

Aquesta actitud col·lectiva de renovació artística i progrés va ser la base per a l'impuls d'un dels més brillants períodes de l'art català.

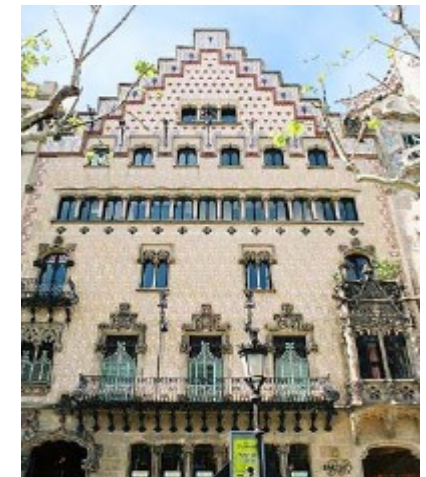
La ciutat de Barcelona en el segle XIX

La casa Terrades (Barcelona)

La casa Macaya (Barcelona)

La casa Amatller (Barcelona)

1.2. PUIG I CADAFALEH

1.2.1. Els seus inicis

El 17 d'octubre de 1867 neix Josep Puig i Cadafaleh a la ciutat de Mataró. Era el primogènit d'una família de la petita burgesia mènestrals catalana, dedicada al sector tèxtil i propietària d'algunes peces de terreny.

Els seus pares, Joan Puig Bruguera i Teresa Cadafaleh Bogunyà es casaren a una edat avançada, sobretot en el cas del pare, nascut l'any 1822. Joan Puig era fabricant de tuls i randes, un petit propietari i industrial mataroní, profundament religiós i de costums senzills, tret que va heretar el seu fill. Morí sobtadament el 19 de maig de 1894.

Teresa Cadafaleh, nascuda a Sant Blornç Savall, filla d'una família assentada a Terrassa, era una personalitat ferma i alhora sensible. És simptomàtic que Puig li dediqués línies a les seves memòries mentre que no parlà en cap moment del seu pare.

Any més tard, en fer un acurat estudi genealògic, Josep Puig se sentiria profundament orgullós de l'arrelat origen català dels seus cognoms. Així, mentre aconsiguia fer arribar el cognom Puig fins al segle XVII a l'Empordà, indicava que la nissaga Cadafaleh començava al segle XIV.

La seva infantesa va ser agradable, tal i com recorda a les seves memòries, va ser un nen mimat fins al naixement de les seves germanes bessones, Mercè i Maria Àngels, l'any 1872. A cavall del tràfic dels tallers familiars a Mataró, l'estiu a Argentona, en contacte amb el món rural català, i l'ensenyament a mans de familiars i a l'escola dels Escolapis de Mataró, Puig va créixer enmig de l'efervescència de la Revolució Industrial, les lluites de classes i la Renaixença cultural catalana.

Va créixer a Mataró, en ple centre històric, al número 39 del Carreró, i passava llargues temporades a la vila d'Argentona, sobretot a l'estiu, a la casa que el seu besavi havia adquirit entre els actuals carrers Dolors Monserdà i plaça de Vendre. Va ser en aquest context, en contacte amb nombrosos estiujants de Barcelona atrets per les propietats medicinals de les aigües de la vila, que Puig va conèixer la que seria la seva esposa. Gràcies al casament, el maig de 1893, amb Dolors Macià i Monserdà, filla del conegut joier Eugeni Macià i de l'escriptora "feminista" Dolors Monserdà, Puig s'introduí en els millors cercles de la burgesia barcelonina finisecular.

J. Puig i Cadafaleh

1.2.2· Vida intel·lectual

Puig i Cadafalch va estudiar a l'Escola Pia Santa Anna de Mataró fins al Batxillerat. Tal i com es desprèn de les seves memòries, tota la vida va recordar els temps d'escolar a Mataró, les vetllades literàries que s'hi celebraven, els conflictes que va patir com a conseqüència de l'ensenyament obligatori en castellà, així com els professors que li inculcaven la passió pel saber.

L'ambient de renaixença cultural que es respirava fora les aules i entre alguns mestres, va convertir al personatge mataroní en un ferm catalanista. Com a tret anecdòtic, Puig explica a les seves memòries com sempre signava "J. Puig y Cadafalch", d'aquesta manera s'estalviava d'escriure "José" que detestava profundament.

L'excel·lent i intens record que va conservar d'aquesta etapa de la seva vida, posteriorment el portaria a participar en la creació de l'Associació d'Antics Alumnes, l'any 1915.

L'any 1883 inicià les carreres universitàries de Ciències Exactes (la qual va emprendre d'amagat del seu pare) i d'Arquitectura. Simultàniament també cursava algunes assignatures de Belles Arts a la llotja. Puig mantenia una actitud molt crítica amb l'ensenyament que s'impartia a la universitat d'aquella època, però sempre va recordar el saber i el coneixement de comptats mestres, tals com Elics Rogent o Domènec i Montaner, que esdevingué el seu mentor, i amb qui mantindria una relació que alternaria al llarg dels anys tant amb moments d'amistat com amb moments de discòrdia i rivalitat.

En contacte amb el món universitari barceloní, l'any 1886 Puig ingressà al Centre Escolar Catalanista, secció juvenil del Centre Català de Valentí Almirall, del qual esdevingué President el 1889. Coincidint amb l'any de llicenciatura d'Arquitectura, l'any 1891, abandonà el Centre per discrepàncies amb els sectors més tradicionalistes de l'organització. De les files d'aquesta formació pseudopolítica en sortiren figures públiques com Enric Prat de la Riba o Narcís Verdaguer, amb qui l'uniria una profunda amistat i amb qui compartiria projectes polítics futurs.

L'organització universitària d'alzhores obligava a fer els doctorats a Madrid. Per això, Puig s'estigué a la capital de l'Estat per cursar-hi el doctorat de Ciències Exactes.

L'experiència d'aquesta primera estada a Madrid el reafirma en la seva catalanitat, tal i com comentava en les seves memòries: *"Madrid no tingué per a mi cap encant. Pocs records conservo dels meus condeixebles, la major part dels quals no he vist mai més i les feines de l'estudi em prenién tot el temps"*.

Josep Puig i Cadafalch en la seva vida política

L'ambient cultural mataroní en el darrer quart del segle XIX estava representat per distingides personalitats com Terenci Thos i Codina, Josep Manent, Josep Vinardell o Josep Maria Pellicer, els quals encapçalen la Renaixença a Mataró. Tots ells van contribuir a despertar la passió de Puig per la renovació i la millora del país i l'amor per la història.

El desembre de 1888 es creà l'Associació Artística-Arqueològica Mataronessa, a semblança amb l'homònima Barcelonessa, en la qual alguns mataronins també participaven. La institució va fer el seu primer acte públic amb una vetllada literariomusical al Teatre Clavé a principis de l'any 1889, en el decurs del qual Puig pronuncià una conferència sobre finestrals antics mataronins. Thos i Codina n'era el president, Manent el secretari i Puig un dels vocals, juntament amb Claudi Planas i Frederic Fonrodona.

La vinculació de Puig a l'Associació va ser molt intensa: entre d'altres activitats organitzà -juntament amb Thos i Codina- una exposició de més de 600 objectes d'art antic i històric, procedents de diferents particulars. Quedà palesa així, l'afició que sentia envers l'arqueologia.

Alguns dels actes que van fer que Puig i Cadafalch s'impliqués més intensament en l'Associació van ser les activitats destinades a la recaptació de diners per a la reconstrucció del monestir de Ripoll, "bressol de la pàtria catalana", que estava portant a terme des de feia molts anys Elics Rogent.

L'activisme cultural de Puig no es va limitar a la seva participació associativa. La veneració que sentia pels seus orígens i pel passat històric del país es poden percebre en els poemes patriòtics que escrivia en català i publicava, des dels 16 anys, a *El Semanario de Mataró*. També hi havia publicat un curiós tractat científic.

Pel que realment s'interessava Puig, però, era la recerca històrica. Els primers treballs sobre edificis arquitectònics antics (mausoleu romà de Favara o esglésies preromàniques de Terrassa), que li van premiar als Jocs Florals de Barcelona als anys 1888 i 1889, serien el preludi d'una producció bibliogràfica ingent i d'una intensa activitat de conferenciant sobre història que li mereixeria, ja en la seva vellesa, el reconeixement internacional.

Josep Puig i Cadafalch en la seva vida política

Arxiu
Patrimoni
Arquitectònic
Catalunya
EPSEB UPC

1.3. L'ARQUITECTE PUIG I CADAFALCH

1.3.1. Vida com arquitecte municipal (1892-1896)

L'any 1891 Josep Puig i Cadafalch obtingué la llicènciatura d'arquitectura. El mateix any va obrir despatx a Barcelona, al carrer Argentaria, 70-72. De fet, però, va començar a treballar en una acadèmia d'estudis que portava amb el seu amic Pompeu Fabra, una aventura que aviat va descartar per dedicar-se plenament a l'arquitectura.

La sobtada dimissió de l'arquitecte municipal Emili Cabañes a principis de 1892, va fer que l'Ajuntament de Mataró contractés al jove llicenciat Josep Puig i Cadafalch. Va començar a exercir el dia 24 de març, si bé de manera interina fins que no es convoqués el concurs corresponent. La incorporació no va ser definitiva fins al 22 de setembre del mateix any, ja que va ser l'únic aspirant a ocupar la plaça.

La responsabilitat de l'arquitecte municipal a finals del segle XIX era tan ampla que fa pensar que el funcionament corrent de la ciutat i l'equilibri del desenvolupament urbà estaven a les seves mans. Les feines que consta que desenvolupà Puig i Cadafalch es poden resumir en les següents:

- Estudiar plànols, projectes, pressupostos i condicions de totes les obres a càrrec de l'Ajuntament, ja es tractessin d'obres noves, de reforma i de conservació, així com la direcció del treball.
- Vigilar i inspeccionar totes les obres que es construïssin per particulars, perquè s'ajustessin estrictament als projectes aprovats i a la llicència concedida.
- Elaborar tots els informes que se li demanessin sobre l'aplicació de les ordenances locals i lleis generals vigents de la construcció.
- Exercir de Cap de la Brigada Municipal.
- Fixar i determinar les alineacions i rasants de totes les construccions que fessin particulars.
- Proposar a l'Ajuntament les reformes i millores que considerés en el pla d'exemple i alineament de carrers de la ciutat, així com també la reforma que cregués convenient en la construcció del clavegueram.
- Tenir cura del manteniment i conservació de voreres i pavimentació viària, carrers i murs veïnals, neteja i conservació de les minxes d'aigües, les conduccions, fonts i canonades destinades a l'abastament de la ciutat.

- Actuar com un dels tres caps del cos de bombers i assistir a les tasques d'extinció d'incendis que es produïssin en els edificis de la ciutat.
- Exercir la Càtedra de Construccions de l'Escola d'Arts i Oficis.

Si aquestes eren les tasques regulades de l'arquitecte municipal a Mataró, Puig també desenvolupà altres feines que li eren grates i per a les quals es considerava la persona més idònia, com el disseny dels guarniments de carrers de la ciutat i del Consistori mateix per a les festes.

Puig executà la major part de propostes que havia escrit. El seu gran llegat per a Mataró fou la realització de la major part de la xarxa de clavegueram urbà, i el sanejament i la modernització de la conducció de proveïment d'aigües potables de la ciutat.

El bé comú per Puig també era el conjunt d'equipaments benèfics, d'assistència i de lleure, ja fossin de titularitat municipal, religiosa o particular. La Beneficència, o les reformes - mai executades - de la caseta a la platja per la Junta de Salvament de Naufrags i de l'hospital de Mataró, en van ser un exemple clar.

La iniciativa del jove arquitecte, idealista i carregat de bons propòsits, li conferí una activitat tan intensa que constantment trobaria entrènyes polítiques i socials, a causa de la dificultat de finançament que suposaven els seus projectes urbans. La inercidulitat de gran part dels seus conciutadans i del mateix Ajuntament, van suposar una osea en el seu caràcter. Cansat i desenganyat de les maldecències i difamacions que rebia per a la seva tasca, enfiinat amb els seus projectes a Barcelona cada vegada més importants i la implicació cada cop més evident en la política catalana, Puig presentà el 13 d'abril de 1896 la dimissió a l'Ajuntament de Mataró.

La dimissió li fou acceptada immediatament i la seva substitució s'efectuà en menys de 45 dies, a diferència de quatre anys abans, que es trigaren sis mesos.

José Puig i Cadafalch

Puig i Cadafaleh havia configurat la seva vida en poc més de 24 anys: arquitecte llicenciat amb mèrit, havia exercit a la seva ciutat natal com arquitecte municipal, ple d'idees i influït pels nous corrents. Havia format una família, i s'havia implantat de manera ferma en la política catalana, al costat de personatges com Prat de la Riba.

D'aquesta etapa com arquitecte, Puig ens ha deixat nombrosos projectes i obres a Mataró i Argentona, moltes de les quals encara es conserven.

1.3.2. Arquitectura privat (1896-1929)

Arquitecte innovador, de la segona fornada del modernisme català i alumne de Rogent i Domèngeh i Montaner, Puig i Cadafaleh alternà els treballs més senzills amb projectes més ambiciosos, que li permetien experimentar les línies que haurien de marcar el seu modernisme.

Josep Puig i Cadafaleh era un renovador de la societat. Per a ell, la tasca arquitectònica, dins de les aficions personals, era una de les maneres que tenia de millorar el país. Puig era modernista perquè la societat catalana burgesa de finals del segle XIX i començaments del XX estava immersa en aquest corrent estilístic. Però Puig també va ser després noucentista, i si hagués pogut continuar construint possiblement hauria estat racionalista.

Puig era un arquitecte que es vinculava de manera molt estreta amb el propietari o promotor que li encarregava el treball. Per a ell tot encàrrec era un repte, major o menor. Quan construïa cases unifamiliars de còs a Mataró estava aplicant els seus principis sobre higiene i salubritat en l'habitatge domèstic. Quan Puig experimentava i creava obres com la casa Casa Coll i Regàs, la casa Parera o can Garí, estava duent a terme les seves fabulacions i dissenys més agosarats, no tant a nivell urbanístic com de creació d'espais. Aquests edificis modernistes eren el producte d'unes necessitats per part d'una capa social benestant que havia de demostrar la seva condició; i ho feia a través de l'habitatge, de manera que qualsevol persona pogués intuir des de l'exterior la magnificència de l'interior, i a l'interior, en el cas de les obres de Puig, tant o més espectacular que l'exterior. D'això en donaria proves moltes a Mataró, Argentona i també Barcelona.

L'obra de Puig i Cadafaleh a Mataró, però, no es limita a les conegudes cases més o menys modernistes que són de domini públic. Puig, arquitecte jove, no es podia permetre viure de pocs projectes vistosos: havia de construir cases de còs i naus industrials en un Mataró que s'estenia per l'Eixample traçat anys enrere.

Es poden trobar mostres senzilles i planes del seu treball als carrers Lladzer, Castaños, Catalunya, Iluro, del Carme, Roger de Flor i sobretot al carrer Guifré el Pilós, on construï prop d'una vintena de cases unifamiliars entre 1894 i 1899.

Puig i Cadafaleh abocà tots els seus coneixements, d'una manera espontània i radical, a la creació d'una arquitectura personal i inconfusible, alhora que sabé trobar les solucions més adequades a les necessitats de personatges de la burgesia local com Joaquim Coll i Regàs, Josep Garí Cañas, Francesc Palomà (botiga *La Confianza*) o per la parròquia de Sant Julià d'Argentona.

Però Puig era més un creador que un arquitecte, era un zel·letie que barrejava d'una manera estranyament harmònica els elements més diversos i sovint oposats, envoltat d'un magnífic equip d'artesans-artistes. La col·laboració d'escultors com Eusebi Arnau, dissenyadors de mobles com Gaspar Homar o serrallers com Antoni March permetria a Puig assolir un resultat final que mai decebia, i un impacte visual podrosíssim.

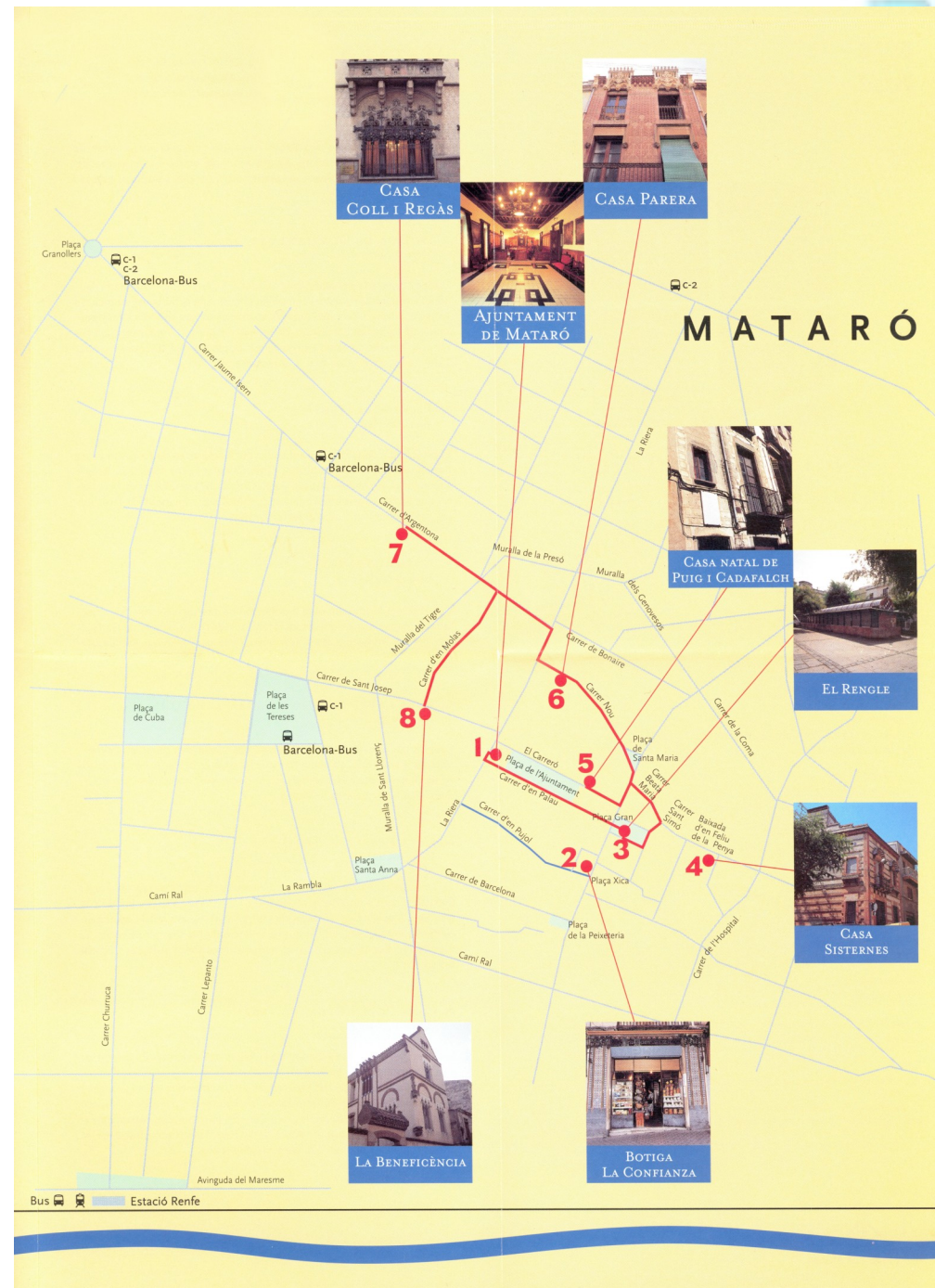
Josep Puig i Cadafaleh

1.3.3 Principals obres del arquitecte a Mataró i Argentona

Ruta modernista de Puig i Cadafalch

Visites realitzades durant la ruta en el municipi de Mataró

Visites realitzades durant la ruta en el municipi d'Argentona

Ruta modernista de Puig i Cadafalch

¶ continuació presentem les principals obres que va realitzar l'arquitecte, en les poblacions de Mataró i Argentona, amb la finalitat d'apropar-nos més a la vida del artista.

EL RENGLLE (1891-1893)

El projecte de construcció d'un edifici on instal·lar de manera permanent les paradetes de vendre a la plaça Gran el va fer l'any 1891 elleshores arquitecte municipal Emili Cabañes. El Rengle s'inaugura l'any següent.

Josep Puig i Cadafalch fa la reforma de la coberta, que inclou revestiments ceràmics i detalls ornamentals de ferro forjat; el nou mercat s'obre el febrer de 1893.

El mercat de El Rengle

LA BENEFICIÈNCIA (1894-1896)

La Beneficència fou coneguda com a casa de caritat de Mataró que acollia orfes i dones, i era un centre educatiu per a col·lectius desfavorits. L'austeritat de les façanes es treua només per ressaltar elements ornamentals: rajoles amb l'escut heràldic de la ciutat, finestrals amb columnes corol·les amb capitells d'inspiració medieval i elements escultòrics d'Eusebi Arnau.

La Beneficència

Part superior de la façana

SALÓ DE SESSIONS DE L'AJUNTAMENT (1893-1894)

L'any 1893, el jove arquitecte municipal Josep Puig i Cadafalch va assumir la reforma del Saló de Sessions de l'ajuntament de Mataró. Del seu projecte en destaca la decoració de l'entrepisat del sostre, fet emprant bigues decorades amb sanefes i diversos escuts i símbols emblemàtics.

Saló de Sessions de l'Ajuntament de Mataró

Placa informativa a l'entrada del edifici

Memoràndum de la construcció del edifici

CASA PARERA (1894)

Puig i Cadafalch inicià l'experimentació amb les tècniques arquitectòniques i les composicions artístiques modernistes precisament a Mataró. Un dels primers habitatges d'aquest estil fou l'edifici que va reformar per a Miquel Parera i Partagàs al carrer Nou, que porta el seu segell: dins la simplicitat del conjunt de l'edifici, una natiga casa de còs de dos pisos integrada amb gran encert esgrafiat, amb maó vist, ferro forjat i alguns elements escultòrics medievalitzants (mènsul·les, escuts i gàrgols).

Casa Parera. De Puig i Cadafalch amb escultures de Eusebi Arnau.

CASA COLL I REGÀS (1898)

La casa Coll i Regàs va ser un edifici projectat i dirigit per l'arquitecte Josep Puig i Cadafalch per a l'industrial Joaquim Coll i Regàs.

Casa Coll i Regàs

Tribuna principal de la Casa Coll i Regàs

CASA D'ESTIUIG DE PUIG I CADAFALCH (1897-1905)

La casa de Puig i Cadafalch a Argentona era la casa on l'arquitecte havia estiujat des de ben jove, i que anys més tard es convertiria en el seu refugi després de l'exili.

Part de la façana de la Casa d'Estiuig

Part de la façana de la Casa d'Estiuig de Puig i Cadafalch

Entrada principal de la Casa d'Estiuig

BOTIGA LA CONFIANZA (1894-1896)

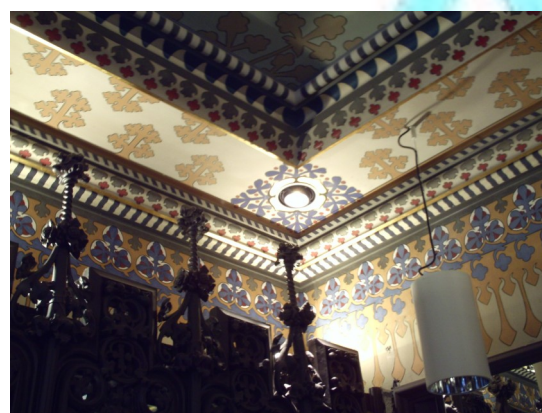
Botiga projectada per J. Puig i Cadafalch l'any 1894 per encàrrec de Francesc Palomar i inaugurada amb el nom La Confianza l'any 1896. Destaquen parquets i sostres amb motius vegetals i sanefes decoratives, expositors amb pinacles i relleus d'estil gòtic. El cartell exterior de ferro forjat, conté lleteres modernistes.

Botiga La Confianza

Detall de la porta principal

Detall del sostre de la botiga

CASA GARÍ (1898)

Casa Garí

2.1. INTRODUCCIÓ

El monument objecte d'aquest edifici de declaració de Bé d'Interès Cultural, amb categoria de monument, és l'anomenada Casa Garí, situada a d'indret del Cros del terme municipal d'Argentona (Maresme).

L'interès del monument ve motivat perquè és portador d'uns valors històrics, artístics i culturals que el fan mereixedor de la seva protecció.

El monument és una construcció destinada a habitatge amb edificacions annexes i un jardí que les envolta. Fidel testimoni i exemplar d'excel·lent qualitat de l'arquitectura i de la jardineria a Catalunya de final s.XIX i principi s.XX.

Els interiors de l'edificació principal conserven la decoració i mobiliari dissenyats especialment per a la casa.

La casa Garí és un notable exemple de l'obra de Puig i Cadafalch, on va aplicar les seves teories arquitectòniques, basades en l'evocació idealitzada del passat medieval del país.

El significat que té per a la història de l'art i de l'arquitectura catalana, així com la personalitat del seu autor, fan necessària la protecció i preservació d'aquest edifici per al futur.

D'altra banda, el marc físic on està ubicat, en un jardí d'acurat disseny, a la vegada immers en un entorn boscos de belles perspectives, fa que aquest marc s'hagi de conservar com a medi per preservar el diàleg i la relació ambiental monument-paisatge.

Per aquestes raons la declaració de Bé d'Interès Cultural contempla la definició d'un entorn de protecció i d'uns criteris d'intervenció amb la finalitat de poder realitzar una protecció integral. De tal manera que es possibilita l'equilibri harmònic entre el monument i el paisatge que li dona suport, afavorint el desenvolupament i la millora de la qualitat de vida dels habitants del municipi al qual pertany.

Façana principal de Casa Garí

2.2. MEMÒRIA HISTÒRICA

La Casa Garí forma part del veïnat del Cros, conjunt disseminat de masies i casals residencials que pertany al municipi d'Argentona i es troba situat a la dreta de la riba del mateix nom, aigües avall de la vila.

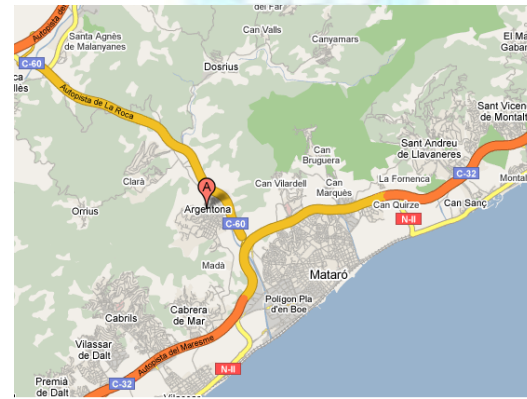
La propietat dels Garí al Cros té l'origen en la compra efectuada el 1846 per Maria P. Puig i Feliu, vídua de Ramon Garí i Viçta, de la finca de Can Sirés, a la vídua de Felip Sirés i Bordiu. Si fins aleshores els Garí no tenien possessions al Cros. Per tant, amb aquesta nova adquisició consolidaven la tendència familiar d'implantació en aquest indret.

Des de mitjan s. XVII la casa i la finca de Can Sirés pertanyien al llinatge homònim. Però arran de les dificultats que aquesta travessà en els anys centrals del vuit-cents la parcel·laren i alienaren paulatinament. Des d'un bon principi els Garí-Puig van adquirir la major part de la finca i més tard, gradualment, es feren amb la resta de petites parcel·les en mans d'altres propietaris. L'estratègia dels Garí no va atènyer tan sols els predis de Can Sirés, sinó que va expandir-se sobre d'altres de propers, fins engrandir de forma considerable la superfície de la finca.

Els Garí eren descendents d'uns immigrants occitans establerts de pagesos a Sant Andreu de Llavaneres en la darrera dècada del s. XVII. Cap a últims dels set-cents començaren a alternar el treball del camp amb el de la joieria a Mataró. La introducció a aquesta nova activitat s'inicià amb el matrimoni l'any 1765 de Joan Garí amb Caterina Viçta, membre d'una família d'argenters matarotins. El fill d'aquest matrimoni,

Ramon Garí, fou mestre argenter i va assolir càrrecs dirigits dins del seu gremi. La seva posició social va quedar reforçada pel casament el 1827 amb Maria P. Puig que pertanyia a una casa de teixidors de Mataró. L'aliança entre els Garí i els Puig, es refermà pel casament celebrat el 1850 entre Pere Garí i Puig, fill de Ramon i Maria P., amb una cosina germana seva, Concepció Cañas i Puig.

Sembla que va ser la mateixa Maria P. Puig, vídua de Ramon Garí, que al cap de poc temps d'haver adquirit els terrenys de Can Sirés feu construir-hi un casal residencial de nova planta. Sense aprofitar aparentment cap construcció preexistent.

Situació d'Argentona

La façana principal quedava dividida en dos nivells, dels quals l'inferior era decorat amb una simulació d'encoinat. El superior el compartimentaven quatre pilastres equidistants que emmarcaven el mur en tres panys.

Tant tipològica com ornamentalment, el primer casal bastit pels Garí al Cros s'expressava en un difús i esgotat neoclassicisme.

L'estudi del procés transformador de la Casa Garí, des de la construcció primitiva fins a la reforma de J. Puig i Cadafalch el 1898, permet avaluar i analitzar tant el caràcter com l'impacte d'aquesta darrera operació. Nogensmenys, la comparació de les diferents fases de l'edificació contextualitza històricament el fet arquitectònic com a formalització de l'evolució social dels Garí. En aquest sentit cal fer especial atenció a la dialèctica entre continuïtat i ruptures d'implantació, construcció i funcions.

Maria P. Puig fou successora al capdavant de la família pel seu fill Pere (1829-1896), el que representà un canvi important en la trajectòria dels Garí. En principi, aquest va continuar els negocis familiars de la joieria i el tèxtil a Mataró, però més tard va diversificar les seves activitats fins esdevenir caixer del banc d'Evarist Arnús. Els progressos en els negocis, l'ascens social i la formació cultural de Pere Garí s'evidencien en la reforma que va endegar a la casa i el jardí del Cros.

Aquesta primera remodelació de la casa es va realitzar durant la dècada de 1880. L'obra nova consistí en l'elevació de l'edifici amb un segon pis, sobremuntat per un cos central, perpendicular a la façana, el capcer del qual estava coronat per un frontó triangular on constava la data de 1888. En el pis superior en Pere Garí féu instal·lar un petit teatre destinat a acollir les representacions fetes per al divertiment familiar i per les quals ell mateix va escriure algunes peces.

Les reformes de la dècada de 1880 a la residència dels Garí representaren la transformació del primitiu edifici, versió rural i força primària del model de palau clàssic, en una vila d'estiueig de filiació eclèctica, en la qual eren presents solucions del repertori acadèmic al costat d'altres aliènes a aquest, i en la que destacava també la incorporació de nous materials de construcció.

Al mateix temps que es realitzaren les reformes a la casa dels Garí, també fou reordenat el seu entorn més proper. La primera edificació estava adossada a ponent a la masia de Can Sirés construcció datable cap el s. XVII, l'enderroc de la qual va permetre d'alliberar i singularitzar el casal. Pròxim a ell i en la banda de llevant es bastí un edifici independent destinat a cotxerxes, desaparegut en la dècada de 1920 per la construcció de la nova masoveria.

Totes aquestes obres anaren acompanyades de l'enjardinament del terreny que des de l'enfront de la façana principal del casal arribava fins el riu de Gual. Tot el jardí estava encreuat per una tanca que just en el tram de davant de la façana principal era una barana de balustrades. Al lloc del portal es trobava un accés al parc emmarcat per dos pilars coronats amb unes hídriqs o bolqs.

Des d'aquí i per una graonada es baixava al primer nivell del jardí, on hi havia un estany artificial amb una cascada de rocalla grotgesca. En un pla inferior es trobava un laberint circular, i més avall una plaça rectangular a la que s'accedia per una escauinata flanquejada per dues gàbies d'obra, una destinada a micos i l'altra a paons. Al ponent, fora del jardí i del clos que el tancava, restava la masoveria voltada dels seus annexos (galliner, molí, celler).

Estany en estat actual

La traça del jardí s'ha mantingut en bona part fins a l'actualitat, tot i les reformes efectuades en les dècades de 1890, 1920 i 1940. Així de l'estany ha desaparegut la cascada, el laberint circular ha esdevingut una plaça rodona i la plaça rectangular s'ha prolongat vers migdia. L'escauinata original que hi accedia i a la qual flanquejaven unes gàbies s'enderrocà a la postguerra, substituint-la per una escauinata monumental procedent de la casa Marianao de Barcelona.

La capella medieval de Sant Miquel del Cros, documentada des del s.XII, es trobava situada a l'oest del casal i al peu del camí de Mataró. L'antiga construcció va ser atterrada i en el mateix emplaçament es va edificar el 1884 un petit temple neogòtic, projectat per J. Domènec i Estapà. El 1928 i dins d'un ampli programa de reformes de la finca la capella neogòtica va ser enderrocada. L'any següent se'n construí una de nova, lleugerament més retirada del casal en direcció a ponent.

Del matrimoni de Pere Garí i Puig amb la seva esposa germana Concepció Cañas i Puig el 1850, nasqueren tres fills, Josep, Lluís i Candelària. L'heret, Josep Garí i Cañas, mort el 1925, va continuar els negocis paternals tant del tèxtil com de la banca. Fou apoderat d'Evarist Arnús, de qui a la seva mort l'any 1890 va rebre els cabals juntament amb el nebot d'aquest, M. Arnús i Fortuny. Entre ambdós formaren la banca Arnús-Garí que el 1910 es transformà en societat anònima. Josep Garí va ésser un dels fundadors de l'Associació del Mèrit Lluís de Valors de Barcelona i era un dels tres directius del Banc de Barcelona en el moment de la seva fallida l'any 1920. El seu nebot Josep Garí i Gimeno (1886-1965) fou el continuador de la banca Arnús-Garí fins a la seva absorció el 1942 pel Banco Español de Crédito.

La puixança econòmica dels Garí, deguda principalment a la participació en els negocis financers, va portar a una nova modificació del casal per adequar-lo a la progressiva ascensió social de la família. Passats poc més de deu anys de l'anterior reforma, s'emprereren noves obres, aquest cop amb un programa d'abast molt més ampli substancial. El projecte fou encarregat per Josep Garí a l'arquitecte J. Puig i Cadafalch, amb qui el lligaven vincles familiars.

Els treballs s'excutaren l'any 1898 i duraren uns nou mesos. En ells hi va participar l'equip d'artistes i artesans que per a aquestes dates col·laborava habitualment amb J. Puig i Cadafalch. D'aquest grup destaquen els escriptors J. Puig i E. Arnau, així com M. Ballarín en els treballs de forja.

La reforma de 1898 va comportar una modificació de la fàbrica preexistent. Si bé la seva armadura estructural fou mantinguda, l'ampliació amb un cos paral·lel a la banda nord i la construcció d'una torre de planta quadrada i considerable alçada al costat est alteraren de forma considerable el volum edificat. Al l'ensens, l'aparició de la nova erugia nord va fer que la planta del casal abandonés la disposició tradicional en tres erugies paral·leles per una nova articulació en quatre altes ordenades a partir d'un pati d'escauinata central amb l'accés al pis principal.

Hi ha constància de dues traçes distintes del projecte de J. Puig i Cadafaleh. La primera data de 1898 i en ella el volum prismàtic original es vestia amb torres angulars de planta circular i cobertes amb capitells. Al primer pis es situava una galeria correguda, rèplica de la del Palazzo Ducale venecià, i els murs de façana es coronaven amb mèrlots triangulars. Tant les teulades amb decoració cromàtica i fort pendent, com la tribuna ornamentada del frontis principal són croquisades en aquest projecte de forma molt similar a l'adoptada en la construcció.

El segon dibuix és de l'any 1899 i la traça es correspon amb l'edifici construït, del que només difereix en alguns detalls decoratius força marginals. Cal remarcar, però, l'absència d'uns elements significatius que sí que estan presents a l'edifici: són torricons cantoners que semblen una derivació de les grans torres circulars del projecte anterior.

La reforma obrada per J. Puig i Cadafaleh al casal Garí va aconseguir despullar-lo de tot record de la senzilla vila d'estiu que havia estat en el passat. Al partir de la reelaboració d'elements emprats dels castells medievals, aquesta residència burgesa es va erigir en forma de casa-fortalesa senyorial. Recurs que malgrat utilitzar el revival de models remots, aparentment anaerònics i buits de contingut, va permetre de legitimar de forma ben explícita i potent el poder i la preeminència social dels seus promotors.

En aquesta obra J. Puig i Cadafaleh fa referència també a la tipologia local de casa associada a una torre que va ser molt estesa per la comarca del Marçme els s. XVI-XVII. Tot i això, el llenguatge ornamental i les solucions constructives adoptades no tenen res a veure amb l'arquitectura local, sinó que es remeten a models tardo gòtics septentrionals. Contradició ben pal·lesa del neomedievalisme modernista català, que en la pràctica substitueix la reelaboració de les formes medievals locals per l'aplicació de les que proposava l'arqueologia monumental, especialment francesa, a partir dels seus models propis.

Aquest fenomen es mostra ben evident en la fase anomenada "germànica" de la producció de J. Puig i Cadafaleh. Situada en el període del canvi de segle, a ella pertanyen a més de la Casa Garí, els immobles urbans de la Casa Amatller, la Casa de les Punxes o els Quatre Gats (Barcelona), residències burgeses on la referència indirecta al passat medieval està feta mitjançant el neogòtic d'arrrel nòrdica.

La reforma fini secular del casal va anar acompanyada amb la del jardí de l'entorn. L'acces al pare que estava situat enfront de la casa es va obrir en fer desaparèixer la separació formada per la barana de balustrades i el mur de la cascada de l'estany. Al centre d'aquest petit llac artificial s'instal·là un temple de vidre de Baccarat que Josep Garí va comprar el 1890 procedent de la Altamira de Sant Gervasi de Cassolès (Barcelona). També procedeixen d'aquesta línia alguns dels grups escultòrics que ornamenten el jardí, com són "La lectura" (1883) de J. Rengés, "Tribes creant la solució de l'enigma" de F. Font, i "La bellesa dominant la força" de V. Vallmitjana. Autors tots ells ben representatius de l'estatuària catalana de l'època de la Restauració.

Cap als anys 1917 i 1918 es realitzaren petites obres a l'interior de la casa (reforma dels sanitaris, instal·lació d'un muntacàrregues a la cuina) que foren projectades per l'arquitecte Lluís Bonet i Garí, nebot del propietari Josep Garí i Cañas, i dissenyades de J. Puig i Cadafaleh i d'Al. Gaudí. Al llarg de la dècada de 1920 es desenvolupà un gran programa d'ampliació i enjardinament de tota la línia dirigit pel mateix Lluís Bonet. Aquesta operació comportà la transformació de l'entorn del casal (ampliació de la tanca, canvi d'ubicació de la capella, construcció de la casa dels masovers) i la formació de nous sectors del parc.

Les obres foren executades vers el 1926. És de remarcar que en aquests treballs hi participaren alguns dels col·laboradors que J. Puig i Cadafaleh havia tingut el 1898, entre els quals destaca E. Arnau. Al més també hi intervingueren l'escultor R. Solanich, els germans Serra i Bellà, ceramistes, i l'estucador J. Solé.

La reordenació de l'entorn de la casa va comportar una operació de permuta mitjançant la qual la capella de Sant Miquel del Cros fou enderrocada i edificada de nou un peu més apartada en direcció sud. Això va obligar també a desplaçar el segment de tanca del sector de migdia per tal d'incorporar la parcel·la que fins aleshores ocupava la capella.

El clos que volta la línia va ser construït simultàniament amb la reforma del casal dirigida per J. Puig i Cadafaleh, a qui correspon també el disseny de la tanca. L'entrada principal al recinte es trobava situada molt a prop de la façana de ponent de la casa. Aquesta porta va ser desmuntada i reconstruïda uns metres més enllà arran del canvi d'ubicació de la capella i la reordenació general del sector.

El 1928 s'iniciaren les gestions per enderrocar la capella neogòtica de Sant Miquel, propietat del bisbat de Barcelona. L'església nova es va construir i inaugurar l'any següent per la festa del seu patró. A més de canviar l'emplaçament de la capella, també es va modificar la seva orientació que passà de ser nord-sud a est-oest. L'obra correspon a L. Bonet i mentre l'exterior adopta formes noucentistes d'arrel quatrècentista, a l'interior és una clara mostra d'arquitectura de filiació gaudiniana. En aquest sentit, és digna d'atenció al conjunt d'estudis que permeten resseguir l'interessant exercici projectual a través del qual l'arquitecte deriva de les formes neogòtiques de la capella anterior cap a la formulació del nou temple.

En realitzar les obres de fonamentació de la capella es posaren al descobert alguns enterraments, així com restes d'unes possibles construccions hidràuliques d'època romana. Anys més tard, prop d'aquest indret, quan el 1963 es feu una piscina en l'espai intermèdi entre la capella i el casal, es descobriren altres tombes suposadament romanes. A més hi ha notícies confuses i no confirmades de la presència al lloc de vestigis d'edificacions antigues. Segurament cal relacionar aquest jaciment amb la vila romana del veïnat de Madà i les troballes d'època ibèrica de can Bartrina, atès que tots dos assentaments es troben molt propers al Cros.

L'enjardinament dels terrenys de la finca va continuar durant la dècada de 1920 i va comportar l'enderrocament de diverses edificacions existents. La traça del parc va continuar en bona part el disseny efectuat a final del s. XIX per Pere Garí, si bé els sectors de nova ordenació projectats per L. Bonet s'enquadraren en el model de jardí mediterrani propi del noucentisme (embareador de la gran bassa, sectors oest i sud-est del parc).

En aquestes i altres zones desracala col·locació d'escultures d'E. Arnao, J. Clarà i J. Limona, així com de les peces de terra cuita realitzades ceramista R. Solanich en col·laboració amb els germans Serra.

Arran dels esdeveniments revolució del juliol de 1936, la finca fou ocupada per la CNT-FAI i durant el conflicte bèl·lic el casal va ser destinat a acollir infants víctimes de la guerra, tant el nom de "Colònia Espartaco".

Després de la victòria franquista, la casa Garí va ser retornada als seus antics propietaris que hi realitzaren diverses actuacions per tal de rehabilitar-la com a residència particular. Cap a l'any 1942 es restauraren els esgrafats de les façanes i es feren algunes reformes al jardí, aprofitant elements de l'enderrocada casa Mariano, situada a Barcelona en la cantonada del Passeig de Gràcia amb la Gran Via on ara s'aixeca el Banc Vitalici. Procedeixen d'aquesta casa les copes de marbre que flanquegen el caminal que baixa de l'enfront del casal fins a la plaça rectangular i l'escalinata que comunica aquesta amb el sector nord-est.

Les darreres reformes importants al jardí han estat les l'any 1963 sota la direcció de J. Bonet i corresponen tal·lació d'una piscina i un petit bar a l'àrea situada entre aquest i la tanca.

Casa Garí

2.3. MEMÒRIA ARQUITECTÒNICA

La casa Garí, del veïnat del Cros d'Argentona, representa la materialització física de les idees arquitectòniques del seu autor, l'arquitecte Josep Puig i Cadafaleh.

Projectada el 1898 s'hi inclou dintre del primer període de la seva obra junt a les cases Martí, Macaya, Ametller, Quadres i de les Punxes.

Can Garí és el resultat de la reforma i ampliació d'una edificació anterior a la qual Puig i Cadafaleh va voler donar un caràcter pairal, és a dir, edificació aïllada, prismàtica i amb teulada a quatre vessants. A més va afegir una torre, situant-se d'aquesta manera en la línia de les masies fortificades amb torre del Marçme.

Si bé al primer projecte la casa era tractada com un palau d'influència clarament veneçiana flanquejat per formigues inspirades en les dels castells flamencs, la segona versió, que és la que es va construir, va prendre conceptualment la línia de casa forta catalana, amb arqueria al pis superior i torre quadrada, però amb la seva personal visió del gòtic de clara influència

La planta, molt racionalista i de gran clarçada distributiva, amplia i reforma les tres erugies originals, afegint una quarta situada en sentit ortogonal a les originals. L'escala principal centralitza i ordena l'espai essent tractada a l'estil de les cases palaus gòtics, i es troba situada al bell mig de la casa en un pati cobert per una claraboia.

Un ampli i ben traçat jardí d'inspiració mediterrània i àrabiga, heretge d'un altre anterior més petit i de caràcter romàntic al qual integra, envolta Can Garí. Emmarcant-la, realçant-la i emfasitzant-la des de diferents perspectives i fent de l'estany el narcisista mirall on es contempla en suggerent diàleg amb el temple de vidre.

Dins d'aquest jardí envoltat per una artística tanca, amb elements arquitectònics a la porta i zones singulars, trobem molt prop de la casa principal, la casa dels masovers. Realitzada per l'arquitecte Lluís Bonet i Garí, el seu estil harmonitza i dona suport a l'obra de Puig i Cadafaleh.

La Capella

Pròxima a la Casa Garí, però fora de la finca, es troba la capella de Sant Miquel Arcàngel, antiga edificació enderrocada i reconstruïda per Lluís Bonet i Garí en un estil que en el seu interior denota una clara filiació gaudiniana.

L'estricta relació arquitectònica, social i paisatgística existent entre la casa Garí, la seva masoveria, la capella i el jardí fan que l'hagi de considerar una unitat a l'hora de la declaració monumental. Unitat que, d'altra banda, han format sempre, tipològicament parlant, les grans masies senyoriales amb les seves dependències il·lunxades (capella, casa dels masovers i criats, cellers, pallers).

2.3.1. DESCRIPCIÓ DE L'EDIFICI

L'edifici principal és el resultat de la reforma i ampliació en planta i alçat d'una antiga casa d'estiu per tal d'adquirir-la al nou estatus social de la família i convertir-la en element simbòlic de la nissaga familiar, en la "casa pairal" dels Garí.

Per aconseguir aquest simbolisme, Puig i Cadafaleh, va adoptar tipològicament l'esquema de casa pairal, buscant així unes arrels arquitectòniques lligades a la terra i el va vestir de castell-palau per tal d'evidenciar la posició econòmica i social dels seus propietaris.

La composició arquitectònica de la casa respon, en abstracte, a l'esquema de casa definit per Josep Danés amb el tipus III i per Lluís Garí amb el V. És a dir de masia d'aspecte cúbic, aïllada, i amb teulada a quatre vessants. El caràcter de casa forta l'obté mitjançant una torre quadrada situada a la façana nord i torricons a la sud.

L'edifici original, de tres erugies, va ésser transformat mitjançant l'afegit d'una altra col·locada perpendicularment a aquelles i situada a la part posterior de la casa. El resultat és una construcció de planta rectangular de 15'50 x 23'40 metres que compta amb planta baixa i tres pisos. Un ampli vestíbul ocupa la erugia central, al final de la qual es troba una àmplia escala a la catalana de tres trams.

El vestíbul dona pas, per la dreta de l'espèctador, a un saló de planta quadrada amb un apèndix que correspon a la planta quadrada de la torre. El saló disposa de llar de foc d'ampla boca de pedra i de disseny medievalitzant realitzat a l'igual que la decoració, mobiliari i llums de l'estança per Luís Bonet i Garí i les parets són d'estuc planxat de color blau amb esgrafiats. Una altra porta situada al vestíbul enfront de l'anterior i del mateix estil dona accés a un passadís que segueix el mur i tomba per darrera de l'escala, emmarcat per uns falsos arcs d'aproximació d'inspiració mudèjar, i retorna seguint el mur dret del vestíbul fins arribar al saló abans descrit.

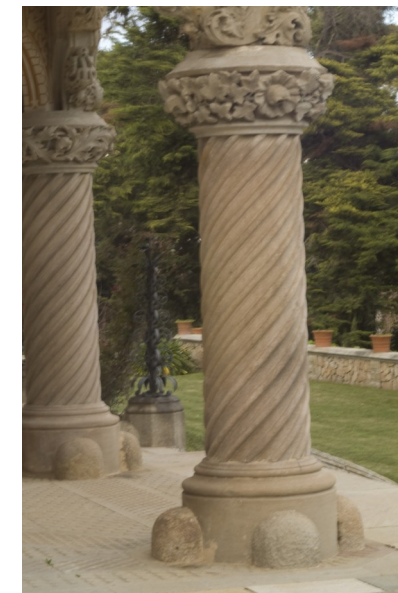
Aquest passadís que envolta la caixa formada dona accés a diferents habitacions i en la zona de cuina, rebost, menjador d'estiu i pel vestíbul i l'escala, posterior de la casa, a un ampli rebedor de servei situat a la façana posterior.

El porxo té el sostre pla amb falsa creueria. Les columnes i els arcs són de pedra i la creueria de taxó amb acabat d'estuc esgrafiats. El sostre està revestit de ceràmica polieromada.

Al vestíbul els paviments són de marbre de formes geomètriques, el sostre de bigues polieromades amb revoltos esgrafiats i les parets tractades amb la mateixa tècnica i decorades imitant domasos. La peça està compartimentada per un arc escarser sobre mènsules i delimitada per dues columnes amb salmer i per dos petits falsos arcs d'aproximació amb pseudo tracèria gòtica situats a banda i banda d'aquell.

Sostre del porxo

Columna del porxo

Porxo de l'entrada principal

Façana est

Tribuna principal (accés principal)

Catalunya
EPSEB UPC

Detall del rellotge de sol

Finestra en planta primera

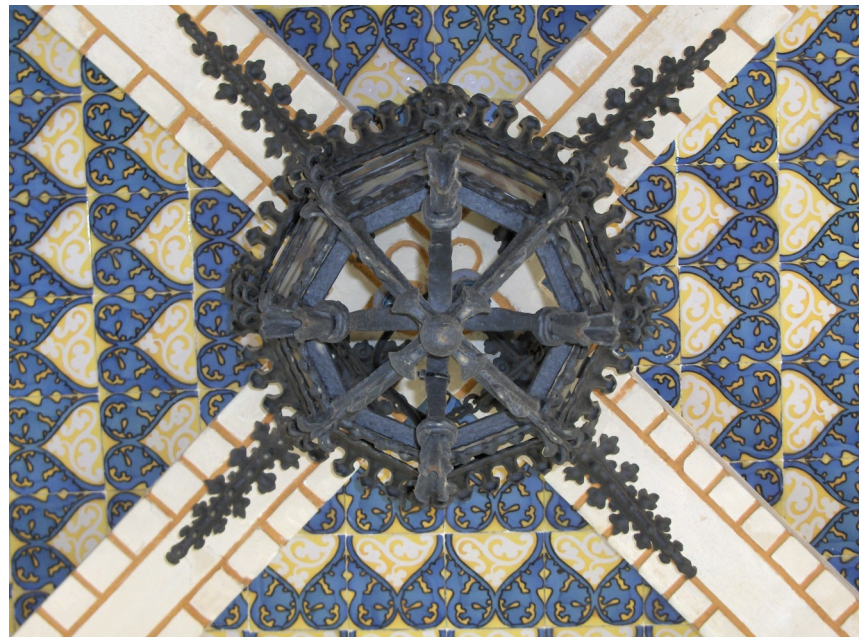
Detall del sostre del porxo

Detall de la troçada entre el capitell i el sostre

 rxiu
 atrimoni
 rquitectònic
 atalunya
EPSEB UPC

Detall del llum del porxo

Detall del sostre del porxo

Detall de la textura del sostre del porxo

Detall de l'escultura en la entrada principal

Detall en façana

Detall de l'escultura en la entrada principal

Detall del capitell de la columna del porxo principal

Detall de la porta principal

Detall de la porta principal

Detall de la porta principal

Detall de la porta principal

Detall de la tribuna amb l'escalinata

Detall de la escalinata de accés

A
rxiu
P
atrimoni
A
rquitectòn
C
atalunya
EPSEB UPC

Finestra de planta segona

Finestra de planta segona

Finestra de planta baixa

Finestra de planta primera

Finestra de planta baixa

Façana oest

Torreó (vista façana oest)

Finestres de planta primera

Escultura de finestra

Detall de finestra

Escultura de finestra

Finestres de planta primera

Escultura de finestra

Escultura de finestra

Finestra de planta primera

Finestra de planta primera

Detall de finestra

Detall de finestra

A
rxiu
P
atrimoni
A
rquitecto
C
atalunya
EPSEB UPC

Finestra de planta baixa

Detall de finestra

Detall de finestra

Detall de finestra

atalunya
EPSEB UPC

Balconera de planta segona

Balconera de planta segona

Barana de balconera

arquitectònic
Catalunya
EPSEB UPC

Ferro forjat de la finestra

Detall del ferro forjat

Detall del ferro forjat

Detall del ferro forjat

Arxiu Patrimoni
Arquitectònic
Catalunya
EPSEB UPC

Finestras de planta tercera

Detall de façana posterior

Detall de finestra

Finestra de planta tercera

Façana sud (perspectiva)

Façana sud

arquitectònic
Catalunya
EPSEB UPC

Façana sud

Tribuna de façana sud

Detall superior de la tribuna

Detall inferior de la tribuna

Detall de la tribuna

Detall de la tribuna

Finestra planta primera

Finestra planta primera

Finestra planta segona

Finestra planta segona

Detall de la fusteria

Detall de xemania

Detall de xemania

Façana nord

Torreó de la façana nord

arquitectòn
atalunya
EPSEB UPC

Tribuna de la façana nord

Detall de la tribuna

Detall de la tribuna

Part superior de la tribuna

Detall de la tribuna

EPSEB UPC

Detall de la tribuna

Detall de la tribuna

Detall de la tribuna

Escultura de la tribuna

EPSEB UPC

Finestra de la segona planta

Detall de la finestra

Part superior de la finestra

Detall de la finestra

EPSEB UPC

Finestra de la primera planta

Detall de la finestra

Part superior de la finestra

Detall de la finestra

EPSEB UPC

Finestra de la primera planta

Detall de la finestra

Part superior de la finestra

Detall de la finestra

rxiu

atrimoni

rquitectò

atalunya

EPSEB UPC

Finestra de la primera planta

Detall de la finestra

Part superior de la finestra

Detall de la finestra

EPSEB UPC